

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Освітня програма	28936 Психологія. Психологічне консультування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

20.05.2020 р.

Справа № 0317/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань «05 Соціальні та поведінкові науки» у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,

Анжеліка Герасименко,

Шандор Федір,

Фісун Олександр Анатолійович,

Скрипник Тетяна Вікторівна,

Мацієвський Юрій Володимирович,

Кужелєв Михайло Олександрович,

Кривенко Ірина Степанівна,

Ігнатюк Анжела Іванівна,

Жарова Любов Валеріївна,

Вершиніна Дарина Миколаївна,

Величко Олександр Петрович,

за участі запрошених осіб:

Солоненко Анатолій Миколайович – представник ЗВО,

Денисов Ігор Геннадійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28936
Назва ОП	Психологія. Психологічне консультування
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП полягають у підготовці фахівців, здатних вирішувати спеціалізовані завдання в сфері психопрофілактичної, психодіагностичної та консультативної роботи у різноманітних соціальних інститутах для забезпечення умов, які б сприяли розвитку особистості, групи та спільноти. Така ціль узгоджується із стратегічним орієнтиром ЗВО щодо змістовної переорієнтації освітнього процесу для підготовки майбутніх висококваліфікованих фахівців, суб'єктів нового статусу науки і освіти, перебігу суспільних процесів, консолідації політичної єдності та української нації, переходу сучасного виробництва на ринкові відносини. Водночас, така ціль практично не відрізняє цю ОП від паралельної, за якою здійснюється підготовка здобувачів-бакалаврів цієї випускової кафедри, дещо розмиваючи зміст поняття "психологічне консультування", у яке, судячи з далі описаних особливостей програми та її змістового наповнення, розробники перш за все вкладають консультування установ та потребуючих груп населення. Цього із мети ОП прочитати неможливо, що може до певної міри створювати для абітурієнтів простір для хибних очікувань.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ОП широко взаємодіє зі стейкхолдерами як на етапі проектування ОП, так і щодо її змістового наповнення, з використанням численних форм такого залучення – створення робочих груп з залученням студентства та представників роботодавців, бесід, презентацій, семінарів, круглих столів, опитувань, результати яких мають чіткі та конкретні форми впровадження в освітній процес, зокрема, опис окремих ПРН, впровадження вибіркового курсів щодо консультування уразливих груп населення (як провадження кризових інтервенцій, робота з травмою тощо).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Актуальність відкриття даної ОП була, з одного боку, продиктована геополітичними подіями на Сході та АР Крим, в результаті якої виник великий попит на спеціалістів, здатних допомагати особам, які опинилися в складних життєвих обставинах, наслідками психологічної травми, а з іншого – регіональним орієнтиром на збільшення уваги до здоров'я людини. Відтак, унікальністю програми, відповідно до того, для яких запитів вона створена, вбачаємо те, що на ній готують психологів-практиків соціально-психологічного фокусу – здатних надавати підтримку уразливим групам та здійснювати психологічний супровід установ та організацій. При створенні ОП було проаналізовано досвід подібних ОП численних ЗВО України (Університету імені Альфреда Нобеля, КУ імені Бориса Грінченка, УКУ) та декількох університетів Польщі.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Повна відповідність

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальна відповідність. Погоджуємося із зауваженням експертів щодо деяких недоліків у веденні навчальних планів, які, утім, не є суттєвими.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Загальна відповідність.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Загальна відповідність.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибіркові дисципліни (25%), право на індивідуальний графік навчання та складення сесії, участь у різних додаткових освітніх заходах випускової кафедри та освітніх програмах професійних організацій, результати навчання на яких можуть бути перезараховані, участь у програмах академічної мобільності та ін. Водночас, вбачаємо за доцільне зазначити, що після ретельного аналізу двох бакалаврських ОП з психології у ЗВО («Психологія. Психологічне консультування» та «Психологія. Клінічна психологія») вбачаємо за доцільне рекомендувати розробникам цих ОП внести деяке урізноманітнення у їхній зміст. Так, відмінності двох ОП в обов'язкових ОК складають лише 3 дисципліни загальним обсягом 11 кредитів. І хоча ці ОК відображають специфіку саме унікального освітнього фокусу ОП (у випадку аналізованої ОП «Психологія. Психологічне консультування» це ОК 22 – Психологія сім'ї, ОК 24 - Конфліктологія та ОК29 – Диференційна психологія), вважаємо за доцільне рекомендувати при наступному перегляді ОП розширити цей перелік задля більш повного відображення власне унікальності ОП. Так, одним із способів це зробити може бути розрізнення переліків вибіркового ОК, які є ідентичними для обох ОП, власне з метою створення можливостей для поглиблення знань та розвитку компетентностей здобувачами у межах певного майбутнього професійного спрямування. Це сприятиме переосмисленню логіко-структурної схеми, зокрема, виділенню у ній чіткого освітнього фокусу ОП.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Зважаючи на надані у попередньому пункті рекомендації, розширимо їх і на проходження здобувачами практик. Вбачаємо за доцільне сформулювати окремі завдання (адже, відповідно до наданих програм практик, вони практично однакові на обох ОП) та розмежувати бази практик для ОП «Психологія. Психологічне консультування» та «Психологія. Клінічна психологія», принаймні що стосується останнього блоку практичної підготовки «Виробнича практика (з фаху)». Це дозволить здобувачам зосередитися на формуванні тих компетентностей, які допоможуть бути ефективними у професійній діяльності саме в обраному ними полі спеціальності.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Загальна відповідність.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійного стандарту за спеціальністю немає

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Загальна відповідність.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Не здійснюється підготовка за дуальною формою

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Повна відповідність

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Найвищий коефіцієнт при вступі на денну форму навчання на ОП має результат ЗНО вступника із математики (0,4), дещо менший коефіцієнт (0,3) мають біологія або іноземна мова. Такий вибір предметів та їх вага дає їм змогу підбирати вступників із схильностями до аналітичного критичного мислення, що є незамінним для психолога.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО існують розроблені документи, в яких викладені чіткі, зрозумілі та загальнодоступні правила перезарахування результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, якими, утім, не користуються здобувачі цієї ОП (за винятком випадків переведення здобувачів з інших ОП / ЗВО). Водночас, відповідно до наданої відповіді ЗВО на звіт ЕГ, вважаємо позитивним рішення участі у внутрішньодержавному проєкті «Студентська академічна мобільність в Україні» за підтримки British Council. Такий досвід варто брати за приклад іншим подібним ОП.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО існують розроблені документи, в яких викладені чіткі, зрозумілі та загальнодоступні правила перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. ОП має власні договори про співпрацю із професійними організаціями (Київський Гештальт Університет, ВГО Арт-терапевтична асоціація) та чіткий механізм перезарахування результатів навчання, здобутих в рамках освітніх проєктів цих організацій. Наразі практик перезарахування результатів навчання немає.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та

принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Повна відповідність

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Повна відповідність

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ОП широко співпрацює з роботодавцями, як на етапах проектування ОП (про що було зазначено у Критерії 1), так і при її реалізації – через проведення спільних заходів, організації практичної підготовки здобувачів, рецензування їхньої наукової діяльності. Такі форми співпраці з викладачами цілком можуть називатися зразковими.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ГЕР вважає, що у цьому аспекті ОП має право називатися зразковою, адже залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу не є просто випадковим та стихійним, але відбувається на постійній та системній основі, що підтверджується наявністю угод про співпрацю між ЗВО та професійними організаціями, представники яких співпрацюють з ОП, та постійними згадками про ці установи у різних аспектах співпраці з ними у відомостях самооцінювання, і реальність співпраці з якими підтверджена ЕГ після відповідних інтерв'ю із представниками цих стейкхолдерів.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ОП має широкую мережу партнерств як в Україні, так і за кордоном, завдяки чому налагоджена системна можливість вдосконалення професіоналізму НПП. Викладачі мають змогу брати участь у професійних заходах, організованих зокрема і у ЗВО, і в співпраці з іншими організаціями (серед яких частина, як «Менеджмент кризового та екстреного психологічного втручання» чи «Сучасні практико-орієнтовані технології в психології», мають безпосередній стосунок до змісту ОП та сприяють підвищенню професійної кваліфікації викладачів), що вважаємо прикладом, вартим наслідування. Викладачі постійно підвищують кваліфікацію в організаціях та закладах-партнерах в Україні (ВГО «Арт-терапевтична асоціація», Київський гештальт університет, Інститут психодрами, сучасної психології і психотерапії), проходять стажування за кордоном (Польща, Німеччина, США).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Повна відповідність

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Зважаючи на практико-орієнтований фокус ОП, основним у цьому аспекті для оцінювання ГЕР вважає не лише загальну доступність та відповідність освітнього середовища можливостям навчатися, але й реалізовувати при цьому власне цей особливий фокус ОП. Відтак, зазначені ЕГ наявність особливих освітніх просторів для проведення таких форм занять як групові тренінги, психологічні консультації (зі звіту ЕГ: «У Кабінеті сучасних арт-терапевтичних технологій є обладнання для проведення пісочної терапії; у Кабінеті психологічної діагностики та психологічної експертизи, Кабінеті сучасних технологій та психокорекції, Кабінеті психологічного консультування – все, що забезпечує проведення занять у формі тренінгів (набір навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення). У Лабораторії психології здоров'я є все необхідне для дотримання психотерапевтичного сеттінгу, що дозволяє здійснювати індивідуальні психологічні консультації та супервізії» вважаємо такими, що можуть бути відзначені як зразкові умови для реалізації цілей конкретної ОП.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Повна відповідність

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Загальна відповідність

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Повна відповідність вимогам – у ЗВО налагоджена чітка система надання усіх видів підтримки здобувачів вищої освіти, що підтверджено численними нормативними документами ЗВО та самими здобувачами в ході інтерв'ю з ЕГ.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Загальна відповідність

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Повна відповідність

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В ЗВО існують задокументовані у відповідних Положеннях процедури розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, яких дотримуються на цій ОП. Зокрема, аналізована ОП була створена у 2016 році та відгоді щороку відбувався її перегляд та оновлення (у 2019-ому - з огляду на затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія").

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми, на ОП є конкретні приклади впровадження побажань студентів, зокрема, щодо формулювання окремих ПРН та до внесення коректив в освітній процес (зміни періоду проходження однієї з практик). У 2019 р. для здобувачів вищої освіти I-IV курсів спеціальності 053 Психологія відбувся науково-методичний семінар "Структура та зміст освітніх програм (ОП Психологія. Клінічна психологія, ОП Психологія. Психологічне консультування), процес і якість методів викладання на ОП" за результатами якого було здійснено аналіз сильних та слабких сторін ОП. Водночас, знову звертаємо увагу на те, що цей семінар був спільним для обох ОП, що могло б, у світлі їх великої схожості, не дати можливості обговорити специфічні аспекти кожної програми та вдосконалити кожну з них як окрему та самобутню.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ОП активно комунікує з роботодавцями як опосередковано – через розміщену на веб-сторінці форму для зворотного зв'язку, так і прямо через проведення заходів за їх участі та у співпраці з ними (науково-методичні семінари, спільні засідання кафедр), що має документальне та фактичне (зі слів роботодавців) підтвердження. За рекомендацією роботодавців до навчального плану було включено вибірково ОК: «Психологія екстремальних ситуацій», «Психологія травми».

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Випускників за ОП не було, утім у ЗВО є налагоджений механізм роботи з ними та відслідковування їхнього кар'єрного шляху

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

На рівні ЗВО дослідження проводяться Центром соціологічних досліджень разом з Центром моніторингу та експертизи якості освітнього процесу (методом анкетного опитування), останнє датоване лютим-березнем 2020 року, детальний аналіз результату оприлюднюється на сайті. Водночас, більше подібних звітів на сайті знайти не вдалося. На сайті кафедри розміщене електронне анкетування здобувачів освіти, були надані також приклади більш цільових опитувань здобувачів, наприклад, щодо змісту їхньої практичної підготовки.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП вперше проходить акредитацію, утім, наводить конкретні приклади того, як на ній були враховані зауваження до іншої ОП ЗВО, яка проходила акредитацію в грудні 2019 року. Це свідчить про готовність ОП до швидкого реагування на зауваження та прагнення вдосконалюватися.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Відповідне положення про забезпечення якості освітньої діяльності існує в ЗВО з 2016 року. У ЗВО розвивається культура якості, яка у повній мірі підтримується представниками акредитованої ОП. У ЗВО започатковане проведення моніторингів та керівники ОП реагують на отримані побажання та зауваження стейкхолдерів, НПП постійно підвищують кваліфікацію та оновлюють зміст ОК.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої

освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Розкрити змістовий фокус ОП у меті, зробивши її формулювання таким, що дасть змогу чітко відрізнити цю ОП від паралельно існуючої при випусковій кафедрі, у тому числі розуміти ці відмінності абітурієнтам

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. При наступному перегляді ОП більш чітко відобразити специфіку предметного фокусу ОП (на психологічну підтримку потребуючих груп населення та соціально-психологічний супровід організацій) у логіко-структурній схемі ОП, зокрема, через урізноманітнення обов'язкових та вибіркових ОК і внесення вузьких фахових завдань у програму виробничої практики з фаху. 2. Внести зміни до нормативних документів ЗВО, зокрема: - у Положенні про вільний вибір дисциплін чітко зазначити можливість множинного вибору курсів, з метою уникнення неоднозначностей розуміння декларованих ним правил. - у Положенні з організації освітнього процесу прописати рекомендовану кількість годин тижневого аудиторного навчального навантаження студента. 3. Подати на сайті ЗВО вичерпний перелік вибіркових дисциплін різних ОП у зрозумілій для студентів та зручній для здійснення вибору формі. 4. Форму навчального плану привести у відповідність до рекомендацій, викладених у Листі МОН №1/9-239 від 28.04.17 року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Активніше залучати здобувачів на ОП до участі у різноманітних програмах академічних обмінів та професійних програм, у тому числі міжнародних, тим самим даючи їм змогу реалізовувати право на індивідуальну освітню траєкторію.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Здійснити перегляд силабусів щодо збільшення обсягів сучасної та іншомовної (окрім україно- та російськомовної) літератури. 2. Уніфікувати силабуси навчальних дисциплін щодо їх форми та загальних обов'язкових реквізитів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Забезпечити ознайомлення усіх здобувачів із змістом силабусів. 2. Представити у силабусах більш різноманітні зразки завдань до підсумкового контролю.

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Під час проведення інструктажів з техніки безпеки наголошувати студентам на важливості та аргументувати доцільність таких процедур задля уникнення їхньої недоінформованості. 2. Розвивати можливості адаптації освітнього середовища для осіб з особливими потребами, зокрема, не лише в контексті забезпечення їхньої мобільності у корпусах Університету, але й у контексті їхніх освітніх потреб.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Розробити чітку систему врахування рекомендацій та побажань стейкхолдерів щодо вдосконалення ОП. 2. Здійснювати самостійний перегляд конкретної ОП, її обговорення зі стейкхолдерами на різних рівнях для окреслення специфічного фокусу конкретної ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Забезпечити систематизацію та оприлюднення пропозицій і зауважень стейкхолдерів до змісту ОП

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Заява_самовідвід Фалько Н.М..pdf</i>	NPzzUmG7Qw48MlNBV1YKIgxFQDuJ3hEQ+LyQ1sMZ+g4=

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА